

Parlamentul
Republicii Moldova

CS nr. 52
13.07.2022

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Biroului permanent

al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*cadrul electoral conex*).

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. 289		
"13" 07		20/22
Ora		

Anexă: - Proiectul de lege – 17 file;

Ion Groza I: Nota informativă – 5 file.

Măneala Myren

Moroșan Marina

ION SPAE

Stancu Valeriu

Coșeru Ina

Aguir Clarionne

Gonța Maria

Cojocari Ecaterina

Comăni Oleg

Gavruș Vitali

Munteanu-Popescu Anghel

Ștefănescu Jacar

Mădălin Vasile

Marica Larisa

Ștefan Adrian

Igor Grosu

Davidovici Natalia

George Teșcu

Bărbulescu Ion

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

Bouș Macroc

Alexa Florentina

Calinici Nue

Artemie Cătănoi

Marcelo Holan

Boșca Veronica

Carp Silion

Botrașu Emil

Caracu Victoria

Băndălaș Ecaterina

Maria Panceu info@parlament.md
www.parlament.md

Ștefan Dorion

German John $\rightarrow$ Of
Lolans Nicolescu-Profes $\rightarrow$

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. –Legea nr. 797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 50, art. 237), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 143 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 143.** Alegerea și investirea în funcție a Președintelui Republicii Moldova

(1) Președintele Republicii Moldova este ales de către popor conform art. 78 din Constituție.

(2) Investirea în funcție a Președintelui Republicii Moldova se face conform Legii nr. 1073/1996 privind investirea Președintelui Republicii Moldova.”

2. La articolul 144 alineatul (1), cuvintele „a Parlamentului” se substituie prin cuvintele „de investire a Președintelui Republicii Moldova”.

Art. II. Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 34, art. 231), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

„**Art. 5-**(1) Durata mandatului consilierului și al primarului se stabilește prin Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală și Codul electoral.

(2) Mandatul consilierului încetează înainte de termen în caz de:

a) absență fără motive întemeiate de la 3 ședințe consecutive ale consiliului;

b) incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv, emis de Autoritatea Națională de Integritate;

c) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

d) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

e) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;

f) existența unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a hotărârii definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de consilier pentru o perioadă mai mare de 5 luni;

g) dizolvare de drept a consiliului în condițiile Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală;

h) demisie;

i) deces.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și f), mandatul consilierului se ridică de către consiliul respectiv, iar în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. b)–e), h) și i), mandatul consilierului se ridică de către Comisia Electorală Centrală.

(4) Comisia Electorală Centrală inițiază procedura de ridicare a mandatului de consilier la sesizarea comisiei de către Autoritatea Națională de Integritate. În baza documentelor electorale pe care le deține, Comisia Electorală Centrală decide asupra ridicării mandatului de consilier în termen de 30 de zile calendaristice de la data informării comisiei.

5) În cazul ridicării mandatului de consilier de către consiliu, precum și în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. g), h) și i), secretarul consiliului local va informa despre aceasta Comisia Electorală Centrală în termen de 15 zile calendaristice.

(6) Mandatul se consideră vacant de îndată ce decizia cu privire la ridicarea lui în condițiile alin.(1) a fost adusă la cunoștință consilierului vizat. În cazul în care comunicarea deciziei este imposibilă, mandatul se consideră vacant din momentul adoptării deciziei.

(7) Decizia de ridicare a mandatului poate fi contestată în instanța de contencios administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.

(8) Mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de:

a) incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv, emis de Autoritatea Națională de Integritate;

b) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

c) nedeținere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

d) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;

e) imposibilitate de a exercita funcția pe o perioadă mai mare de 5 luni consecutive, inclusiv pe motive de boală, circumstanță constatată de către oficiul teritorial al Cancelariei de Stat și notificată în scris Comisiei Electorale Centrale, în termen de cel mult 15 zile calendaristice;

f) existența unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a hotărârii definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de primar pentru o perioadă mai mare de 5 luni;

g) revocare prin referendum local, în condițiile Codului electoral;

h) demisie;

i) deces.

(9) Comisia Electorală Centrală stabilește, în condițiile Codului electoral, data alegerilor noi:

a) în cazurile prevăzute la alin. (8) lit. a), b) și c), la sesizarea Autorității Naționale de Integritate;

b) în cazurile prevăzute la alin. (8) lit. d) și f), la sesizarea instanței de judecată;

c) în cazurile prevăzute la alin. (8) lit. e), la sesizarea oficiului teritorial al Cancelariei de Stat;

d) în cazurile prevăzute la alin. (8) lit. h) și i), la sesizarea secretarului consiliului local.

(10) Autoritățile enumerate la alin. (8) sesizează Comisia Electorală Centrală în termen de 15 zile de la apariția circumstanțelor respective.

(11) Mandatul președintelui, vicepreședintelui raionului și viceprimarului încetează înainte de termen în caz de:

a) incompatibilitate a funcției, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv, emis de Autoritatea Națională de Integritate;

b) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

c) nedeținere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

d) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;

e) imposibilitate de a exercita funcția pe o perioadă mai mare de 5 luni consecutive, inclusiv pe motive de boală, cu excepția viceprimarului care își exercită funcțiile pe baze obștești, circumstanță constatată de către oficiul teritorial al Cancelariei de Stat și notificată în scris Comisiei Electorale Centrale, în termen de cel mult 15 zile calendaristice;

f) existența unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a hotărârii definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de ales local pentru o perioadă mai mare de 5 luni;

g) eliberare din funcție de către consiliul respectiv în conformitate cu Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală;

h) demisie;

i) deces.

(12) Aleșii locali își exercită mandatul în condițiile prezentei legi și Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

(13) Alesul local va depune, în condițiile legii, declarație de avere și interese personale.

5. La articolul 8, alineatul (2¹) se exclude.

Art. III. – Legea nr. 1234/2000 cu privire la procedura de alege a Președintelui Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 139-140, art. 996), cu modificările ulterioare, se abrogă.

Art. IV. – Legea nr. 384/2001 cu privire la inițiativa populară de revizuire a Constituției (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 97, art. 783) se abrogă.

Art. V. – Articolul 182 din Codul penal nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72- 74, art. 195) se completează după alineatul (1) cu alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„ (1¹) Determinarea alegătorului de a-i permite unei alte persoane să voteze în locul său ori votarea în locul unei alte persoane

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1050 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani”.

Art. VI. – Codul muncii nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, se completează cu articolele 97³ și 188¹, cu următorul cuprins:

„**Articolul 97³.** Degrevarea salariatului de atribuțiile de la locul de muncă

(1) În perioada organizării și desfășurării alegerilor și referendumurilor în condițiile legislației electorale, salariatul poate solicita angajatorului în baza unei cereri, precum și în temeiul hotărârii organului electoral, degrevarea de atribuții de la locul de muncă pe o perioadă care nu va depăși termenul indicat în hotărârea respectivă. În perioada pentru care este degrevat, sarcinile și atribuțiile salariatului la locul de muncă permanent vor fi reduse total sau parțial.

(2) Degrevarea se efectuează în condițiile Codului electoral. În perioada pentru care este degrevat, salariatul nu poate fi concediat, iar raporturile de muncă nu pot fi suspendate sau modificate fără acordul salariatului.

(3) Salariaților din sectorul bugetar li se menține statutul, funcția, salariul de funcție la locul de muncă permanent și sporul pentru performanța individuală obținut pentru trimestrul de până la degrevare. Salariaților din sectorul privat li se mențin aceleași garanții, cu excepția plăților salariale, care se determină prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică salariaților cărora li s-a stabilit o perioadă de probă și celor angajați pe o perioadă determinată mai mică de 6 luni.

(5) Pe durata perioadei pentru care este degrevat, angajatorul nu poate dispune atragerea salariatului la muncă suplimentară, muncă de noapte, în zilele de repaus și cele de sărbătoare nelucrătoare.

Articolul 188¹. Garanții în cazul activității salariatului în cadrul organelor electorale

(1) Pentru perioada activității în cadrul organelor electorale, salariații pot solicita degrevarea de la locul de muncă de bază în condițiile art. 97³ și ale Codului electoral.

(2) Angajatorul, indiferent de forma juridică de organizare, are obligația de a permite salariaților să desfășoare activități în cadrul organelor electorale, inclusiv să participe la ședințele organelor electorale, dacă acestea se desfășoară în orele de program, în condițiile prezentului cod și ale Codului electoral. Temei pentru desfășurarea activităților în cadrul organelor electorale servesc hotărârile de constituire a componenței acestora, după caz, cele privind degrevarea salariaților.

(3) Salariaților degrevați de atribuțiile de la locul de muncă, precum și celor nedegrevați care participă la ședințele și procedurile electorale desfășurate de organele electorale din care fac parte și care se desfășoară în orele de program, li se garantează menținerea locului de muncă (a funcției) și a salariului integral sau parțial la locul de muncă.

(4) Salariații care activează în cadrul organelor electorale beneficiază de o zi liberă, de regulă, imediat următoare zilei alegerilor, cu menținerea salariului mediu la locul de muncă.

(5) Pe durata activității în cadrul organelor electorale, raporturile de muncă (serviciu) nu pot înceta și nu pot fi modificate (suspendate) decât la inițiativa sau cu acordul salariatului, cu excepția încetării raporturilor de muncă (serviciu) în circumstanțe ce nu depind de voința părților.

(6) Salariații care activează în calitate de funcționari electorali beneficiază și de alte garanții stabilite de prezentul cod, legislația electorală și cea fiscală.”

Art. VII. – La articolul 4 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 132-137, art. 696), cu modificările ulterioare, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În perioada stării de urgență, de asediu sau de război nu se admite desfășurarea alegerilor, cu excepția cazului când acest fapt este permis în temeiul hotărârii Parlamentului privind declararea stării de urgență, de asediu sau de război.”

Art. VIII. – Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32-35, art. 116), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11 alineatul (1), al doilea enunț va avea următorul cuprins:

„Numărul de consilieri se stabilește prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale, în funcție de numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale la data de 1 ianuarie a anului în care au loc alegerile, conform datelor din Registrul de stat al populației, prezentate de Agenția Servicii Publice, după cum urmează:”

2. La articolul 13 alineatul (3¹), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) aducerea la cunoștință de către reprezentantul consiliului electoral de circumscripție sau al Comisiei Electorale Centrale a hotărârii consiliului electoral respectiv privind atribuirea mandatelor de consilier;”.

3. La articolul 14 alineatul (1), litera z) va avea următorul cuprins:

„z) examinează informațiile consilierilor, ia decizii pe marginea lor; audiază dările de seamă și informațiile primarului, ale conducătorilor de subdiviziuni, întreprinderi municipale și instituții publice din subordine; ridică mandatul consilierilor în condițiile Legii privind statutul alesului local; inițiază, după caz, și decide desfășurarea referendumului local în condițiile Codului electoral;”.

4. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 24.** Încetarea înainte de termen a mandatului de consilier

Cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de consilier sunt reglementate de art. 5 alin. (2) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”

5. Articolul 25:

la alineatul (1) litera a), textul „, întrucât încălcau grav prevederile Constituției sau ale legislației în vigoare”, se exclude;

alineatul (3) va avea următorul conținut:

„(3) Dizolvarea de drept a consiliului local în condițiile alin. (1) lit. b) și c) se constată prin dispoziția primarului și se notifică în scris, în termen de cel mult 15 zile de la data emiterii dispoziției, Comisiei Electorale Centrale, care stabilește data desfășurării alegerilor noi.”.

6. Articolul 27:

la alineatul (2), sintagma „un judecător” se substituie prin cuvintele „reprezentantul consiliului electoral de circumscripție”;

la alineatul (3), cuvântul „noi” se exclude.

7. La articolul 28, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de primar sunt reglementate de art. 5 alin. (8) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”.

8. Articolul 31 se completează cu alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de viceprimar sunt reglementate de art. 5 alin. (11) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”.

9. La articolul 39, alineatul (1¹) va avea următorul cuprins:

„(1¹) În cazul apariției uneia dintre circumstanțele prevăzute la art. 150 alin. (1) din Codul electoral și art. 5 din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, secretarul consiliului comunică în scris acest fapt Comisiei Electorale Centrale în termen de cel mult 15 zile de la data apariției acestei circumstanțe sau de la efectuarea controlului de legalitate a dispoziției primarului emise în condițiile art. 25 alin. (3).”.

10. La articolul 48, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Dizolvarea de drept a consiliului raional în condițiile alin. (1) lit. b) și c) se constată prin dispoziția președintelui raionului și se notifică în scris, în termen de cel mult

15 zile de la data emiterii dispoziției, Comisiei Electorale Centrale, care stabilește data desfășurării alegerilor noi.”.

11. Articolul 50 se completează cu alineatul (6), cu următorul cuprins:

„(6) Cazurile de încetare înainte de termen a mandatelor de președinte și de vicepreședinte al raionului sunt reglementate de art. 5 alin. (11) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”.

12. La articolul 55 alineatul (2), textele „sectorale,” și „sectoarelor,” se exclud.

13. Articolul 56:

la alineatul (1), textele „sectorale,” și „sectoarelor,” se exclud;

alineatele (3) și (7) se abrogă;

la alineatul (8), textul „și consiliile sectorale ale municipiului” se exclude.

14. La articolul 57, alineatele (3) și (5) se abrogă.

15. La articolul 58:

în titlu, textul „și a consiliilor sectorale ale municipiului Chișinău” se exclude;

alineatul (4) se abrogă.

16. În titlul Capitolului VIII, textul „secretarul consiliului sectoral al municipiului Chișinău” se exclude.

17. La articolul 60:

în titlu, textul „și cel al secretarului consiliului sectoral al municipiului Chișinău” se exclude;

la alineatele (1), (6) și (7), textul „și secretarul consiliului sectoral al municipiului Chișinău” se exclude;

la alineatul (5), textele „sau a consiliului sectoral al municipiului Chișinău” și „sau primarul sectoral al municipiului Chișinău” se exclud;

la alineatul (6), cuvintele „sau al sectorului” se exclud.

18. La articolul 85, cuvântul „anticipate” se substituie prin cuvântul „noi”.

19. La articolul 90, textul „cu excepția prevederilor art. 55-58 referitoare la organizarea și funcționarea autorităților administrației publice ale sectoarelor municipiului Chișinău, care se vor aplica de la data stabilită a alegerilor locale generale din anul 2023” se exclude.

20. La articolul 92, alineatul (2) se abrogă.

Art. IX. - Legea nr. 294/2007 privind partidele politice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 42-44, art. 119), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Partidele politice nu pot organiza acte de caritate sau de sponsorizare, să practice activități comerciale cu bunuri de consum sau de primă necesitate, inclusiv de a le face publicitate, nu pot organiza și desfășura activități militare, paramilitare, precum și alte activități interzise prin lege.”.

2. La articolul 6, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pot fi membri ai partidelor politice cetățenii Republicii Moldova care, potrivit normelor legale, au drept de vot. Membriilor partidelor politice li se pot elibera legitimații în conformitate cu prevederile statutului partidului. Partidele politice vor deține registre ale membrilor, ajustate semestrial și anual, structurate potrivit organizațiilor teritoriale, care la solicitare se prezintă Comisiei Electorale Centrale sau Agenției Servicii Publice.”

3. La articolul 8 alineatul (1), litera „f)” se exclude;

4. Articolul 11 se completează cu alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Agenția Servicii Publice prezintă Comisiei Electorale Centrale informația despre:

a) înregistrarea partidului politic, numărul de membri declarat de partidul politic, modificările operate în statutul partidului politic, în termen de 3 zile calendaristice de la adoptarea deciziei;

b) lista partidelor politice care au dreptul de a participa la alegeri și referendumuri, în termen de 24 de ore de la solicitarea Comisiei Electorale Centrale;

c) conducătorii partidelor politice, în termen de 24 de ore de la solicitarea Comisiei Electorale Centrale.”

5. La articolul 13, litera j) va avea următorul cuprins:

„j) organul competent să desemneze candidați pentru orice tip de alegeri, procedura de desemnare a candidaților și de modificare a listei de candidați, precum și să decidă participarea la referendumuri.”

6. La articolul 16 alineatul (1), textul „alegera Parlamentului și a autorităților administrației publice locale” se substituie prin textul „alegeri și referendumuri, în condițiile legislației electorale.”

7. La articolul 21:

după alineatul (1) se introduce un nou alineat (1¹), cu următorul conținut:

„(1¹) Activitatea partidului politic poate fi limitată dacă partidul nu a depus raportul privind gestiunea financiară, în termenul și formatul stabilite de Comisia Electorală Centrală.”

la alineatul (2), după sintagma „Ministerul Justiției” se introduce textul „din oficiu sau la sesizare,”;

la alineatul (8), după sintagma „în Parlament” se introduce textul „, , pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumurilor republicane”, cuvântul „efectuării” se substituie prin sintagma „electorale a”.

8. La articolul 22, alineatul (1) se completează cu litera e), cu următorul cuprins:

„e) radierea din oficiu din Registrul de stat al persoanelor juridice;”

9. Legea se completează cu articolul 22¹, cu următorul cuprins:

„**Articolul 22¹**. Radierea din oficiu a partidului politic

(1) Partidul politic se radiază din Registrul de stat al persoanelor juridice în cazul neprezentării rapoartelor anuale privind gestiunea financiară timp de 2 ani consecutiv.

(2) Radierea se efectuează prin decizia Agenției Servicii Publice, la cererea Comisiei Electorale Centrale.

(3) Procedura de radiere în temeiul alin. (1) este exceptată de la aplicarea prevederilor Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

(4) Decizia privind radierea sau privind refuzul radierii se contestă direct în instanța de judecată în termen de 10 zile de la data publicării în Monitorul Oficial.”

10. La articolul 25, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Partidele politice trebuie să organizeze și să țină evidența contabilă în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, cu standardele naționale de contabilitate și cu ordinele ministrului finanțelor. Persoana responsabilă de finanțele partidului (trezorerul) se confirmă prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.”

(4) Băncile sunt obligate să deschidă partidului politic înregistrat cont bancar, nu mai târziu de 3 zile de la depunerea cererii la bancă. Operațiunile de încasări și plăți ale partidelor politice se efectuează în lei moldovenești și în cazurile prevăzute de legislația valutară, în valută străină, prin conturi deschise la băncile licențiate din Republica Moldova, cu eliberarea documentelor justificative.

11. Legea se completează cu articolul 25¹, cu următorul cuprins:

„**Articolul 25¹.** Cotizațiile

(1) Mărimea și modul de achitare a cotizațiilor de membru se stabilesc în statutul partidului. Procedura detaliată privind modul de evidență a membrilor de partid, modul de încasare a cotizațiilor, ținerea și evidența acestora se aprobă de către organul de conducere al partidului, care va corespunde prevederilor prezentei legi și actelor normative adoptate de Comisia Electorală Centrală. Procedura se aduce la cunoștință Comisiei Electorale Centrale.

(2) Cotizația de membru poate fi încasată în numerar sau prin operațiuni bancare. La încasarea cotizației de membru în numerar, se eliberează bonul de încasare, iar în termen de 5 zile lucrătoare se virează în contul bancar al partidului politic.

(3) Informația despre membrul cotizant se transmite Comisiei Electorale Centrale în termenul și formatul stabilite în actele normative ale comisiei.

(4) Comisia Electorală Centrală face publică informația despre cotizanți în conformitate cu art. 29 alin. (4)”.

12. La articolul 26:

alineatul (1), litera a), după textul „cotizațiile de membru” se completează cu textul „, proveniți din activitatea de salariat, de întreprinzător, științifică sau din cea de creație, desfășurată de către cetățenii Republicii Moldova-din burse, pensii, prestații sociale sau din alte venituri legale, cu excepția ajutorului social”;

alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) donații sub formă de proprietăți sau bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială (medie de piață). Aceste donații sunt reflectate în contabilitatea partidului politic și evaluate la valoarea lor medie de piață, ele nu trebuie să depășească limitele donațiilor prevăzute la alin. (4) și (5).”;

la alineatul (4), textul „în cazul cetățenilor cu venituri obținute în afara țării, suma donațiilor nu poate depăși 3 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv” se

substituie prin textul „totodată acest plafon nu poate depăși 30% din venitul anual al acestora înregistrat pentru anul calendaristic precedent, iar în cazul cetățenilor Republicii Moldova care beneficiază doar de burse sau alte prestații sociale, plafonul donației nu poate să depășească un salariu mediu lunar pe economie pe anul respectiv;”;

alineatul (4¹) va avea următorul cuprins:

„(4¹) O persoană fizică, în decursul unui an bugetar, poate face donații în numerar, unui sau mai multor partide politice, în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv. Donațiile care depășesc această limită se vor face exclusiv prin operațiuni bancare.”.

13. La articolul 28, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Prin decizia organelor de conducere ale partidelor politice, alocațiile de la bugetul de stat vor putea fi utilizate inclusiv în susținerea grupurilor de inițiativă înregistrate de partidul politic sau a campaniilor electorale, pentru următoarele destinații:

- a) cheltuieli pentru locațiunea, întreținerea și funcționarea sediilor;
- b) cheltuieli pentru retribuirea muncii (cheltuieli de personal);
- c) cheltuieli pentru recompensele voluntarilor/agitatorilor;
- d) cheltuieli pentru consultanța politică;
- e) cheltuieli pentru presă și materiale promoționale;
- f) cheltuieli pentru producția și difuzarea de spoturi publicitare;
- g) cheltuieli pentru organizarea activităților cu caracter politic;
- h) cheltuieli de deplasare în străinătate;
- i) cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate;
- j) cheltuieli pentru plata cotizațiilor datorate organizațiilor politice internaționale la care este afiliat partidul politic;
- k) cheltuieli pentru telecomunicații și dezvoltarea aplicațiilor sau paginilor web necesare activității partidelor politice;
- l) investiții în bunuri mobile și imobile, necesare activității partidelor;
- m) cheltuieli de protocol, birotică și comision bancar;
- n) cheltuieli pentru combustibili/carburanți și de transport;
- o) cheltuieli pentru executarea actelor judecătorești și/sau a altor acte ale instituțiilor statului;
- p) cheltuieli pentru consultanța juridică, achitarea onorariilor avocaților, executorilor și experților;
- q) cheltuieli pentru sondajele de opinie naționale și locale;
- r) cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid, desfășurate în țară;
- s) cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei;
- t) cheltuieli de audit (extern/obligatoriu).”.

14. Articolul 29 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 29.** Rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice

(1) Partidele politice prezintă Comisiei Electorale Centrale, iar cele beneficiare de subvenții de la bugetul de stat prezintă și Curții de Conturi, rapoarte în format electronic privind gestiunea financiară, după cum urmează:

- a) semestrial, până la 15 iulie și 15 ianuarie;
- b) anual, până la 31 martie;
- c) în termen de 10 zile de la aprobarea deciziei de către organul suprem privind reorganizarea sau autodizolvarea partidului politic.

(2) Partidele politice beneficiare de subvenții de la bugetul de stat prezintă până la data de 10 a fiecărei luni informația privind cheltuielile partidului din aceste subvenții pentru luna precedentă și informația privind efectivul salariaților și persoanelor angajate remunerate din subvenții.

(3) Rapoartele menționate la alin.(1) și (2) sunt verificate și analizate de Comisia Electorală Centrală. În scopul verificării dacă datele raportate sunt corecte și veridice, Comisia Electorală Centrală poate solicita partidelor politice, instituțiilor publice, agenților economici/persoanelor juridice private, informațiile necesare pentru efectuarea supravegherii și controlului finanțării partidelor politice, după caz contractele, declarațiile privind donațiile în numerar și alte documente. Partidele politice, instituțiile publice, agenții economici/persoanele juridice private sunt obligate să prezinte informațiile solicitate în termen de două săptămâni. La cerere și în funcție de circumstanțe sau de natura informației solicitate, acest termen poate fi redus sau extins de către Comisia Electorală Centrală.

(4) Toată informația conținută în rapoartele partidelor politice privind veniturile acumulate și cheltuielile efectuate, cu excepția IDNP-ului persoanei fizice, datei și lunii nașterii, domiciliului sau reședinței temporare a acesteia, se face publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la recepționarea rapoartelor, precum și pe paginile web ale partidelor politice, în cazul existenței acestora.

(5) Termenul de afișare a acestor date în spațiul public este de 5 ani, iar de stocare pe suporturile și mijloacele electronice ale Comisiei Electorale Centrale este 10 ani. În interiorul termenelor de stocare, orice persoană identificată poate solicita Comisiei Electorale Centrale accesul la rapoartele financiare, dacă urmărește un scop jurnalistic (care include orice cercetare a organizațiilor din domeniul asociativ sau mass-media).

(6) Modelul raportului privind gestiunea financiară, procedura de completare și prezentare a acestuia, alte formulare ce vizează gestiunea financiară a partidelor politice se aprobă de Comisia Electorală Centrală. Raportul privind gestiunea financiară conține informații cu privire la:

- a) bunurile și veniturile partidului politic, inclusiv gruparea acestor venituri pe tipuri;
- b) toate donațiile oferite și cotizațiile achitate partidului politic: suma, identitatea donatorului/cotizantului (numele/prenumele deplin, IDNP, data, luna, anul nașterii, sexul), domiciliul sau reședința temporară, locul de muncă și ocupația în cazul persoanelor fizice, precum și suma donată, identitatea donatorului (denumirea și forma organizatorică, IDNO) sediul, în cazul persoanelor juridice;

c) obligațiile și cheltuielile partidului politic, altele decât cele din perioada electorală, grupate pe cheltuieli pentru activități operaționale și cheltuieli pentru alte activități;

d) situațiile financiare pentru perioada corespunzătoare ale persoanelor juridice fondate sau controlate în alt mod de partidul politic.

(7) Raportul privind gestiunea financiară se semnează de către trezorerierul partidului politic, de conducătorul partidului politic sau de persoana care asigură interimatul, fapt confirmat de Agenția Servicii Publice. Ambii poartă răspundere pentru corectitudinea datelor și informațiilor prezentate sau pentru neprezentarea acestora.”

12. Articolul 30:

la alineatul (2), cuvântul „Controlul” se substituie prin cuvântul „Auditul”, iar conjuncția „și” se exclude.

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Instituția bancară, unde își are partidul politic deschis cont bancar curent și/sau cont destinat subvențiilor de la bugetul de stat, prezintă Comisiei Electorale Centrale, semestrial, precum și la cererea acesteia, informația despre toate încasările și plățile din aceste conturi.”

13. Articolul 31 se completează cu un nou alineat, (4), cu următorul cuprins:

„(4) Raportul de audit se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la recepționarea acestuia, precum și pe paginile web ale partidelor politice, în cazul existenței acestora.”

14. La articolul 31¹:

titlul se completează cu cuvintele „sau cotizațiile”;

alineatele (1), (2) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(1) În cazul în care un partid politic primește cotizații sau donații cu încălcarea prevederilor art. 25¹ și 26, inclusiv în cazul primirii cotizațiilor sau donațiilor care depășesc plafoanele stabilite, el este obligat, în termen de 3 zile, să verse în bugetul de stat sumele primite cu încălcarea legii.

(2) În cazul nerespectării cerințelor de la alin. (1), Comisia Electorală Centrală emite o somație scrisă adresată partidului politic, prin care solicită acestuia să verse în bugetul de stat sumele primite cu încălcarea legii, să înlăture încălcarea și să informeze comisia despre măsurile întreprinse, în termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea somației.

(4) În cazul repetării, pe parcursul unui an calendaristic, a încălcării prevăzute la alin. (3), Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre privind lipsirea partidului politic de dreptul la alocațiile de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 2 luni până la un an.”

14. Articolul 31² va avea următorul cuprins

„Articolul 31². Încălcarea prevederilor privind gestiunea financiară a partidelor politice

(1) Constituie încălcări ale prevederilor privind gestiunea financiară a partidelor politice:

a) încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidelor politice;;

b) neprezentarea sau prezentarea tardivă de către partidele politice la Comisia Electorală Centrală a rapoartelor privind gestiunea financiară;

c) denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor sau cotizanților;

d) utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat pentru partidele politice.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) sunt pasibile de răspundere conform legislației.

(3) În cazul repetării, pe parcursul unui an calendaristic, a încălcării prevăzute la alin. (1), Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre privind lipsirea partidului politic de dreptul la alocațiile de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 2 luni până la un an.

Art. X. – Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.230–232, art.840), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Legea se completează cu articolul 19², cu următorul cuprins:

„**Articolul 19².** Dreptul de a se degreva (convoca)

(1) În perioada organizării și desfășurării alegerilor și referendumurilor în condițiile legislației electorale, funcționarul public are dreptul de a fi degrevat de atribuțiile de la locul de muncă permanent. În perioada pentru care este degrevat, sarcinile și atribuțiile funcționarului public la locul de muncă vor fi reduse total sau parțial.

(2) Degrevarea se efectuează în condițiile Codului electoral și ale Codului muncii pentru o perioadă care nu va depăși termenul indicat în hotărârea organului electoral emisă în acest sens.

(3) Conducătorii instituțiilor publice au obligația de a permite funcționarilor publici să desfășoare activități în cadrul organelor electorale, inclusiv să participe la ședințele organelor electorale, dacă acestea se desfășoară în orele de program, în condițiile Codului muncii și ale Codului electoral. Temei pentru desfășurarea activităților în cadrul organelor electorale servesc hotărârile de constituire a componenței acestora, după caz, cele privind degrevarea sau convocarea salariaților.

(4) Funcționarii publici care activează în cadrul organelor electorale beneficiază și de alte garanții stabilite de legislația muncii, legislația electorală și cea conexasă.”

2. La articolul 54:

alineatul (1) litera a) va avea următorul cuprins:

„a) înregistrarea în condițiile Codului electoral în calitate de candidat în alegeri sau confirmarea în calitate de persoană de încredere a unui concurent electoral ori trezorier.”

articolul se completează cu alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Cererea privind suspendarea raporturilor de serviciu în temeiul alin. (1) lit. a) se depune la persoana/organul care are competență legală de numire în funcție. Perioada de timp dintre depunerea cererii și emiterea deciziei de suspendare nu poate depăși cumulativ 3 zile calendaristice. Suspendarea raporturilor de serviciu în temeiul alin. (1) lit. a) se echivalează cu concediul neplătit.”

Art. XI. – Codul contravențional nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 48¹ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 48¹.** Încălcarea legislației privind gestionarea mijloacelor financiare ale partidelor politice, ale fondurilor electorale și ale grupurilor de inițiativă

(1) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea financiară

se sancționează cu avertisment sau amendă de la 120 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau persoanei juridice.

(2) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor sau cotizanților în raportul privind gestiunea financiară a partidului politic

se sancționează cu avertisment sau amendă de la 90 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau persoanei juridice.

(3) Încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidelor politice și a mijloacelor din fondul electoral,

se sancționează cu amendă de la 90 la 240 de unități convenționale.

(4) Utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat pentru partidele politice, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau persoanei cu funcție de răspundere și cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de până la un an.

(5) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către grupurile de inițiativă a rapoartelor privind finanțarea lor și, respectiv, de către concurenții electorali a rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale

se sancționează cu avertisment sau amendă de la 90 la 300 de unități convenționale

(6) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor din raportul privind finanțarea activității grupurilor de inițiativă și rapoartelor privind finanțarea campaniilor electorale

se sancționează cu avertisment sau amendă de la 60 la 240 de unități convenționale.

(7) Utilizarea ilicită de resurse administrative, inclusiv favorizarea sau consimțirea la utilizarea ilegală a resurselor administrative, în perioadele electorale, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de până la un an.”

2. Codul se completează cu articolul 48³, cu următorul cuprins:

„**Articolul 48³.** Finanțarea ilegală a partidelor politice, a activității grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum

(1) Finanțarea ilegală a partidelor politice, grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum de către persoane fizice prin depășirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terțe (anonime) sau prin încălcarea regulilor stabilite de Codul electoral

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Finanțarea ilegală a partidelor politice, grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum de către persoane juridice prin încălcarea regulilor stabilite de Codul electoral

se sancționează cu amendă de la 240 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Mijloacele bănești utilizate de către partidele politice, grupurile de inițiativă, concurenții electorali sau participanții la referendum în modul prevăzut la alin. (1) și (2) se confiscă și se fac venit la bugetul de stat.”

3. Articolul 49:

la alineatul (1), dispoziția va avea următorul cuprins:

„Refuzul sau nefurnizarea datelor și materialelor solicitate de organul electoral, precum și neexecutarea hotărârii acestuia”;

la alineatul (2), dispoziția va avea următorul cuprins:

„(2) Distrugerea, deteriorarea intenționată a listelor de subscripție pentru susținerea candidatului sau inițierii referendumului, precum și distrugerea, deteriorarea intenționată a listei electorale și/sau a buletinelor de vot”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Fotografierea și expunerea publică a buletinului de vot completat sau scoaterea neautorizată a buletinului înmănat pentru votare din localul secției de votare se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 50 de unități convenționale.”

4. La articolul 50:

denumirea articolului se completează cu textul „sau deteriorarea afișajului electoral”;

alineatul (1) se completează cu textul „precum și deteriorarea acestuia”.

5. La articolul 52, în sancțiunea alineatului (1):

cifrele „100” și „200” se substituie prin cifrele „200”, respectiv „350”.

6. La articolul 53 alineatul (1), va avea următorul cuprins:

„(1) Needucerea la cunoștință publică de către membrii organelor electorale a listelor de candidați în alegeri sau a problemelor supuse referendumului”;

7. La articolul 401 alineatul (1¹), textul „264,” se exclude.

8. La articolul 423³ alineatul (1), după sintagma „la art.” se introduce textul „264,”.

9. Articolul 423⁷ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 423⁷**. Comisia Electorală Centrală

(1) Contravențiunile prevăzute la art. 48¹ alin. (1)–(4), art. 48², 48³, 51 și 53 se constată de către Comisia Electorală Centrală din oficiu sau la sesizarea organelor abilitate.

(2) Au dreptul să constate contravenții și să încheie procese-verbale șeful și șeful adjunct al subdiviziunii specializate din cadrul Comisiei Electorale Centrale, precum și membrii și funcționarii publici din cadrul Comisiei Electorale Centrale, împuterniciți de către președintele Comisiei Electorale Centrale.

(3) Sunt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni președintele sau secretarul Comisiei Electorale Centrale.”

Art. XII. – În anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.194–196, art. 637), cu modificările ulterioare, poziția „Președinte, vicepreședinte, secretar al Comisiei Electorale Centrale” va avea următorul cuprins:

„Președinte, secretar, membru al Comisiei Electorale Centrale”.

Art. XIII. – Anexa la Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.164-165, art.480), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Capitolul I secțiunea a II-a Autoritățile publice autonome (aparatură centrală și subdiviziunile teritoriale):

la punctul 2:

poziția B07, compartimentul „Titlul funcției publice”, cuvintele „Șef al Aparaturii Comisiei Electorale Centrale” se exclud;

poziția B13, compartimentul „Titlul funcției publice”, se completează cu textul „Președinte al consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea”;

la punctul 3, pozițiile C13 și C14, compartimentul „Descriere generică”, după textul „în domeniul audiovizualului,” se introduce textul „în domeniul supravegherii și controlului finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale”;

Art. XIV. – La articolul 3 alineatul (1) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 245-246, art. 513), cu modificările ulterioare, litera d) se exclude.

Art. XV. – Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 7 – 17, art. 34) se modifică după cum urmează:

La articolul 32 alineatul (2), după textul „Procuraturii Generale,” se introduce textul „Comisiei Electorale Centrale,” iar cuvintele „acestora spre avizare” se substituie prin cuvintele „obligatoriu spre avizare acestora”.

Art. XVI. – Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466, art. 766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Articolul 84:

la alineatul (3), litera b) se exclude;

la alineatul (6), litera e) se exclude;

la alineatul (7), litera g) se exclude;

articolul se completează cu alineatele (10⁵) – (10⁸), cu următorul cuprins:

„(10⁵) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza sau publica informații despre reflectarea alegerilor sau referendumurilor, pe o perioadă de până la 3 zile, furnizorul de servicii media care reflectă evenimentele din perioada sau campania electorală fără a obține acest drept sau care adoptă tratamente privilegiate față de unele grupuri de inițiativă, partide politice, participanți la referendum sau unii concurenți electorali, în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin candidații acestora, a relațiilor de rudenie sau afiliere de natură privată.

(10⁶) Se sancționează cu amendă de la 70000 de lei la 100000 de lei furnizorii de servicii media care încalcă principiile generale și particularitățile de reflectare a alegerilor sau referendumurilor stabilite în Codul electoral.

(10⁷) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza sau publica publicitate comercială sau electorală contra plată pe o perioadă de până la 7 zile furnizorul de servicii media care a admis repetat încălcările prevăzute la art.84 alin.(10⁵) și (10⁶).

(10⁸) Se sancționează cu retragerea dreptului de a reflecta evenimentele din perioada sau campania electorală furnizorul de servicii media care se sustrage de la executarea sancțiunii prevăzute la art. 84 alin. (10⁷) sau care a admis încălcarea repetată a prevederilor Codului electoral pentru care a fost sancționat în conformitate cu prevederile art. 84 alin.(10⁶).”

Art. XVII. – Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441-447, art. 715), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Anexa nr. 3:

în Tabelul 1, „Funcțiile de demnitate publică (A1)”:

la compartimentul „Denumirea funcției”, după cuvintele „Curtea de Conturi și Consiliul Concurenței” se introduc cuvintele „Comisia Electorală Centrală”;

poziția A1009, la compartimentul „Denumirea funcției”, se introduce textul „ , Secretar al Comisiei Electorale Centrale”;

în Tabelul 2, compartimentul „Autorități publice Autonome”:

poziția

”

A2021	Șef al aparatului Comisiei Electorale Centrale	102	8,26
-------	--	-----	------

”, se exclude;

la poziția A2061, compartimentul „Denumirea funcției” se introduce textul „/Președinte al consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea”;

în note, punctul 4, se completează cu textul „ , precum și președintelui consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea”.

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(cadrul electoral conex)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege a fost elaborat de Comisia Electorală Centrală, având drept scop perfecționarea și ajustarea cadrului normativ conex celui electoral. În vederea realizării acestui scop, prin Dispoziția președintelui CEC nr. 51-a din 8 octombrie 2021, în cadrul Comisiei Electorale Centrale a fost constituit *Grupul de lucru* pentru revizuirea Codului electoral și a legislației conexe.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de lege a fost elaborat în temeiul art. 22 alin. (1) lit. a) și b) din Codul electoral, potrivit căruia, în calitate de organ specializat în domeniul electoral, Comisia Electorală Centrală studiază modalitatea organizării și desfășurării alegerilor cu scopul de a perfecționa legislația și procedurile electorale, precum și înaintează Guvernului și Parlamentului propuneri cu privire la oportunitatea operării unor modificări în legislația electorală.

Scopul proiectului de lege este perfecționarea procedurilor electorale prin modificarea ajustarea actelor normative ce conțin dispoziții referitoare la alegeri, astfel în cât să corespundă tendințelor de adoptare a noului Cod electoral (la fel propus de grupul de lucru).

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Autorul proiectului de lege propune să fie modificate 15 acte normative ale căror prevederi interacționează cu cele ale legislației electorale și cu domeniul de activitate al Comisiei Electorale Centrale. Unele modificări au ca scop corelarea actelor normative cu propunerile noi de modificare a Codului electoral.

Amendamentele incluse în proiectul de lege vizează următoarele acte normative:

- Legea nr. 797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului;
- Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local;
- Codul penal;
- Codul muncii;
- Codul contravențional;
- Codul serviciilor media audiovizuale;
- Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război;
- Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală;
- Legea nr. 294/2007 privind partidele politice;
- Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică;
- Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice;
- Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;
- Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative;
- Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

În continuare se prezintă succint principalele modificări și necesitatea operării acestora, structurate pe domenii în succesiune logică.

1) La Codul muncii și Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public se propun modificări prin stabilirea noțiunii și procedurii clare de degrevare a funcționarilor electorali de atribuțiile de la locul de muncă și de convocare a acestora, inclusiv introducerea unor garanții pentru funcționarii electorali în cazul participării lor în activitatea organelor electorale. În prezent, termenul de degrevare este întrebuițat doar în legea electorală și actele normative ale comisiei, legislația muncii și cea cu privire la funcționarii

publici nu stabilesc garanții clare pentru salariați în cazul în care aceștia sunt antrenați în calitate de membri ai organelor electorale inferioare și funcționari ai aparatelor acestora. În perioada electorală, Comisia Electorală Centrală este deseori sesizată în legătură cu regimul degrevării, modul de beneficiere de acest drept, obligativitatea angajatorului de a permite degrevarea de atribuțiile de la locul de muncă permanent. Având în vedere că la un scrutin național sunt antrenați în medie pentru o perioadă de cca 50 de zile mai mult de 20 mii de persoane angajate atât în sistemul public, bugetar, cât și în cel privat, considerăm absolut necesar de a oferi garanții legale acestora. Or, în funcție de calitatea prestației acestora în organele electorale, organizațiile internaționale și naționale vor califica și nivelul de organizare și desfășurare a alegerilor.

2) Propunerile ce vizează Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar au fost identificate în contextul corelării prevederilor existente cu prevederile proiectului de lege de modificare a Codului electoral. Potrivit conceptului modificărilor la cod, toți membrii Comisiei Electorale Centrale vor avea un statut permanent, funcțiile acestora fiind de demnitate publică, cu atribuții și responsabilități individualizate pe domeniile de activitate ale comisiei. La fel, în scopul realizării activității strategice a comisiei, s-a propus instituirea consiliilor electorale de nivelul al doilea cu statut permanent în persoana președintelui consiliului. Acest fapt ar conjuga și mai mult eforturile comisiei pe segmentele supravegherii și controlului finanțării a partidelor politice și a campaniei electorale, al instruirii subiecților interesați, educării electorale și civice. În consecință, un rezultat pozitiv va avea și conclucrarea reprezentantului comisiei cu organele administrației publice locale, pe domeniul ridicării și atribuirii mandatelor de consilier etc.

3) Amendamentele la Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local și Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală au ca scop uniformizarea prevederilor. În prezent, ambele legi au reglementări similare privind temeiurile de încetare a mandatului de primar, consilier ș.a., precum și instituțiile cu atribuții de constatare a acestor circumstanțe. Astfel, pentru optimizarea reglementărilor în domeniu, pe motiv că termenul de ales local cuprinde subiecții cărora li se aplică ambele legi, se consideră oportun, pentru o mai bună aplicare, de a fi reglementate printr-o lege. În același timp, amendamentele vin să clarifice modalitatea de notificare a Comisiei în cazul existenței circumstanțelor pentru stabilirea alegerilor locale noi. Spre exemplu, în prezent legea stabilește că primarul constată dizolvarea de drept a consiliului local și notifică acest fapt comisiei, pe când nu este clar prin ce modalitate se constată – fie prin emiterea unei dispoziții, fie printr-o notificare. De menționat că în practică comisia a întâlnit ambele cazuri. Mai mult, în cazul în care primarul nu are posibilitatea să-și exercite atribuțiile, inclusiv pe motiv de boală, comisia era pusă în situația de a constata acest fapt, iar prin proiectul înaintat se propune ca sarcina să-i revină oficiului teritorial al Cancelariei de Stat.

O altă modificare importantă la Legea nr. 436/2006 vine să excludă normele privind alegerea primarilor și consiliilor de sector, care, potrivit legii, urmează a fi puse în aplicare din anul 2023.

4) În vederea disciplinării partidelor politice și asigurării transparenței în finanțarea acestora, se propune modificarea atât a Legii nr. 294/2007 privind partidele politice, cât și a Codului contravențional prin stabilirea obligației da a ține evidența contabilă în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, cu standardele naționale de contabilitate și cu ordinea ministrului finanțelor.

O altă propunere este posibilitatea radierii partidului politic din Registrul de stat al persoanelor juridice, pentru neprezentarea rapoartelor anuale timp de 2 ani consecutiv. În argumentarea necesității normei, menționăm că există partide care nu își mai desfășoară activitatea, din diferite motive, fie din cauza decesului conducătorului, fie din cauza reducerii numărului de membri, neputând fi asigurat cvorumul pentru organizarea Adunării generale, unde să se decidă dizolvarea partidului politic etc. Aceste partide nu depun la comisie rapoarte financiare și nu participă la alegeri mai mult de 5 ani, însă pentru a fi lichidate în condițiile legii

actuale este necesară parcurgerea anumitor proceduri în timp, ceea ce într-un final nu este eficace.

De asemenea, se propune completarea prevederilor ce vizează finanțarea privată a partidelor politice, cum ar fi:

- reglementarea aspectelor ce vizează cotizatiile achitate de membrul de partid;
- efectuarea donațiilor de către persoane fizice, prin instituirea unei norme care să permită donațiile în favoarea unui sau mai multor partide politice din sursele provenite din burse și pensii, stabilind în acest sens și un plafon maxim (un salariu mediu lunar pe economie pentru anul respectiv);

Totodată, în vederea asigurării posibilității finanțării partidelor politice în mod egal de către toți cetățenii, se propune excluderea plafonului de 3 salarii medii pe economie stabilite pentru anul respectiv în cazul persoanelor cu venituri obținute în afara țării.

În altă ordine de idei, menționăm că printre propunerile înaintate este și lărgirea spectrului de cheltuieli pe care partidul politic le poate efectua din subvențiile alocate de la bugetul de stat.

Referitor la propunerile ce vizează Codul contravențional, acestea vin să stabilească o mai bună claritate în aplicarea contravențiilor, pornind de la practica comisiei de a întocmi procese-verbale cu privire la contravenție începând cu anul 2016. Un alt aspect vizează delegarea competenței de examinare a contravențiilor și aplicare a sancțiunilor către Comisia Electorală Centrală.

5) La Codul serviciilor media audiovizuale, în scopul responsabilizării subiecților, se propune instituirea unor sancțiuni juridice graduale, iar în cazul neconformării furnizorilor va fi posibil de aplicat sancțiuni pecuniare. În această privință a se vedea și pct. 12 din Nota informativă.

6) Se propune modificarea legislației penale prin modificarea laturii obiective de la art. 182 din Codul penal, și anume completarea acestuia cu un nou alineat care să prevadă pedeapsă pentru acțiunea de determinare a alegătorului de a-i permite unei alte persoane să voteze în locul său ori pentru fapta de a vota în locul unei alte persoane.

7) Având în vedere interdicția de a organiza alegeri în perioada stării de urgență de asediu și de război, precum și ținând cont de situația actuală determinată de aplicarea tot mai des a prevederilor Legii nr. 212/2004, se propune completarea art. 4 din lege, prin instituirea unei excepții care ar permite organizarea și desfășurarea scrutinelor, dacă acest fapt va fi stabilit expres de Parlament în hotărârea sa. Necesitatea acestei excepții rezultă din importanța asigurării funcționării continue a autorităților administrației publice locale.

8) De asemenea, se propune abrogarea Legii nr. 1234/2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova și a Legii nr. 387/2001 cu privire la inițiativa populară de revizuire a Constituției, întrucât aspectele reglementate de legile respective se regăsesc și în Codul electoral.

9) Se propune modificarea art. 143 și art. 144 din legea nr. 797/1996, în vederea ajustării normelor respective la mecanismul de alegere a Președintelui Republicii Moldova direct de către popor.

4. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Ca urmare a activităților desfășurate de către grupul de lucru, creat prin Dispoziția președintelui CEC nr.51-a din 8 octombrie 2021, și în temeiul art. 9 alin.(1) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Comisia Electorală Centrală a anunțat despre inițierea elaborării proiectului de hotărâre „Cu privire la înaintarea propunerilor de modificare a Codului electoral”, începând cu data de 3 februarie 2022¹. Tot atunci, în cadrul

¹ Comisia Electorală Centrală inițiază consultări publice cu privire la înaintarea propunerilor de modificare a Codului electoral și a legislației conexe |

unui eveniment public, organizat în parteneriat cu Asociația Promo-LEX, a fost prezentată „Concepția de modificare a legislației electorale și conexe”^{2 3}.

Totodată, Comisia Electorală Centrală a inițiat, începând cu data de 9 februarie 2022, consultarea publică a proiectului de hotărâre „Cu privire la înaintarea propunerilor de modificare a Codului electoral și a legislației conexe”.

Ulterior, în perioada 18 martie – 7 aprilie 2022, în parteneriat cu Asociația Promo-LEX, au fost organizate șapte ateliere de discuții, în format on-line, pe marginea propunerilor de modificare și îmbunătățire a legislației electorale și conexe. La acestea au participat subiecții electorali interesați de necesitatea revizuirii și îmbunătățirii Codului electoral și a legislației conexe, precum: partide politice, autorități ale administrației publice centrale și locale, societatea civilă, parteneri de dezvoltare. La discuțiile din cadrul atelierelor au participat circa 440 de persoane.

Informații în acest sens, precum și sinteza exhaustivă a celor peste 400 de propuneri înaintate de părțile interesate, se regăsesc la compartimentul „Cadrul normativ”, rubrica „Transparență decizională”, subrubrica „Procesul decizional”, poziția^[1] nr. 1 (anul 2022).

Procesul de consultări publice a inclus ședințe de lucru, discuții cu reprezentanți ai instituțiilor statului (Consiliul Audiovizualului^{4 5}), instanțelor de judecată, autorităților electorale din străinătate (Autoritatea Electorală Permanentă din România⁶, Consiliul Electoral Suprem al Republicii Turcia⁷, Comitetul Electoral Național din Estonia,⁸ Comisia Electorală Centrală din Republica Letonă⁹), participarea la evenimente organizate de societatea civilă^{10 11}. Partenerii de dezvoltare ai CEC, Consiliul Europei¹² și OSCE/ODIHR¹³, au salutat inițiativa de reformă electorală și și-au reconfirmat sprijinul în susținerea și promovarea democrației participative în țara noastră.

Pe 9 iunie 2022, comisia a publicat versiunea redactată a propunerilor pentru un nou Cod electoral^{14 15}.

5. Modul de incorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Modificările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative amendate.

6. Fundamentarea economico-financiară

Proiect de lege prevede cheltuieli bugetare doar după adoptarea proiectului Codului electoral, însă acestea nu pot fi evaluate la etapa consultărilor publice, ci doar după aprobarea Codului electoral de către legislativ. Respectiv, acest lucru urmează a fi examinat în mod prioritar în procesul de elaborare și aprobare a cadrului bugetar pe termen mediu pentru anii 2023-2025, ceea ce va permite asigurarea mijloacelor financiare necesare.

² https://a.cec.md/ro/comisia-electorala-centrala-a-prezentat-viziunea-conceptuala-de-modificare-2781_101143.html

³ <https://www.privesc.eu/arhiva/98048/Evenimentul--Conceptia-de-modificare-a-legislatiei-electorale-si-conexe--organizat-de-catre-Comisia-Electorala-Centrala-in-parteneriat-cu-Asociația-Pr>

⁴ https://a.cec.md/ro/reprezentantii-comisiei-electorale-centrale-cec-au-avut-o-prima-intrevedere-cu-n-2781_101162.html

⁵ Continuă consultările pe marginea propunerilor de modificare a Codului electoral și a legislației conexe. | (cec.md)

⁶ https://a.cec.md/ro/o-delegatie-a-comisiei-electorale-centrale-a-republicii-moldova-2781_100947.html

⁷ https://a.cec.md/ro/cec-a-semnat-un-memorandum-de-intelegere-cu-consiliul-2781_100998.html

⁸ https://a.cec.md/ro/o-delegatie-a-comisiei-electorale-centrale-se-afla-intr-2781_100957.html

⁹ https://a.cec.md/ro/autoritatile-electorale-din-republica-moldova-si-republica-letona-au-2781_101164.html

¹⁰ <https://ipre.md/2021/12/20/eudebatescafe-reforma-codului-electoral-prioritati-si-arrii-de-interventie/?fbclid=IwAR0x6GdCpOgl5fcB3VbttJiRZI-SMnSjDZvXiGprSGfwjiV7adnSO1hTYnk>

¹¹ https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=321427209650015

¹² Conducerea CEC a avut o întrevedere cu șeful Oficiului Consiliului Europei la Chișinău, William Massolin |

¹³ Reforma electorală a fost tema discuțiilor purtate de către directorul Biroului OSCE/ODIHR, Matteo Mecacci și conducerea CEC |

¹⁴ Comisia Electorală Centrală a publicat versiunea redactată a propunerilor pentru un nou Cod electoral | (cec.md)

¹⁵ Codul electoral(1).pdf (cec.md)

7. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 din Legea nr. 100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor / recomandărilor la proiectul de lege.

8. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice în procesul de avizare în corespondere cu art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

9. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Cu toate acestea, proiectul a ținut cont și a luat în considerare recomandările conținute în documentele Comisiei de la Veneția.

Deputați în Parlament

Olesea Stancuș
Maria Pancea
Chia George
Stancu Valeriu
Rodion Vesile
Ion SPAC

